

Sygnatura akt I Ca 455/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Sieradz, dnia 27 stycznia 2016 r.

Sąd Okręgowy w Sieradzu I Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący: SSO Antoni Smus

Sędziowie: SSO Elżbieta Zalewska-Statuch i SSO Iwona Podwójniak

Protokolant: Elwira Kosieniak

po rozpoznaniu w dniu 27 stycznia 2016 r. w Sieradzu

sprawy z powództwa W. K.

przeciwko (...) S.A. w W.

- o zapłatę

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Rejonowego w Wieluniu

z dnia 30 października 2015 r. sygn. akt I C 187/15.

1. oddala apelację;
2. zasądza od powoda W. K. na rzecz pozwanego (...) S.A. w W. 600 (sześćset) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa prawnego w postępowaniu apelacyjnym;
3. przyznaje adwokatowi M. Ś. tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powodowi z urzędu w postępowaniu apelacyjnym kwotę 738 (siedemset trzydzieści osiem) złotych brutto, która nakazuje wypłacić z funduszy Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Wieluniu.

Sygn. akt. I Ca 455/15

UZASADNIENIE

W pozwie skierowanym do Sądu Rejonowego w Wieluniu powód W. K. wnosił o zasądzenie od pozwanego (...) Bank (...) S.A. kwoty 10 000 zł z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu.

Pozwany wnosił o oddalenie powództwa.

Zaskarżonym wyrokiem Sąd Rejonowy w Wieluniu oddalił powództwo oraz przyznał pełnomocnikowi powoda kwotę 1476 zł brutto tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu.

Powyższy wyrok zapadło po ustaleniach i wnioskach, które Sąd Okręgowy w całości podziela i przyjmuje za własne, a których istotne elementy przedstawiały się następująco:

27 grudnia 2005 roku powód zawarł z pozwanym umowę o kredyt konsumpcyjny

oraz kredyt odnawialny i kartę płatniczą. Początkowo przyznana powodowi kwota limitu kredytowego wynosiła 500 zł, następnie zaś została zwiększona do kwoty 3500 zł. Powód dokonywał transakcji przy użyciu karty kredytowej.

Na koszty leczenia powód przeznaczał pieniądze z przyznanego mu przez pozwanego limitu kredytowego. Wypłacając pieniądze z karty kredytowej miał świadomość tego, że korzysta ze zwiększonego limitu kredytowego.

Zadłużenia z tytułu różnych umów kredytowych i pożyczek zaciąganych nie tylko u pozwanego powód regulował z renty chorobowej.

W 2009 r. powód utracił prawo do renty chorobowej i przestał spłacać swoje długi. Wobec zaprzestania spłaty należności wynikających z transakcji przy użyciu karty kredytowej pozwany 29 września 2011 roku wypowiedział powodowi umowę z 27 grudnia 2005 r. a następnie wszczął egzekucję tych należności na podstawie bankowego tytułu egzekucyjny zaopatrzonego w sądową klauzulę wykonalności.

Postępowanie egzekucyjne prowadzone przeciwko powodowi zostało umorzone z uwagi na bezskuteczność egzekucji.

Powód od 2005 roku leczy się psychiatrycznie (zaburzenia osobowości i nastroju).

W oparciu o takie ustalenia Sąd Rejonowy doszedł do przekonania, iż zachowanie pozwanego w postaci jednostronnego podwyższenia powodowi limitu kredytowego z kwoty 500 zł do kwoty 3500 zł nie mogło w obiektywny sposób naruszyć dóbr osobistych powoda takich jak jego godność, poczucie bezpieczeństwa oraz spowodować uszczerbku jego zdrowia.

Sąd pierwszej instancji powołując się na art. 24 k.c. w zw. z art. 448 k.c. oraz orzecznictwo Sądu Najwyższego wydane na tle tych przepisów stwierdził, że ocena czy działanie naruszyło dobro osobiste dokonywana jest na podstawie obiektywnego kryterium, a nie według miary indywidualnej wrażliwości osoby zainteresowanej. Sąd więc powinien rozważyć, czy typowa, przeciętna osoba na miejscu pokrzywdzonego uznałaby określone działanie za naruszenie dobra osobistego oraz czy w odczuciu społecznym określone zachowanie zakwalifikowane może być jako naruszające dobra osobiste.

Oceniając roszczenie powoda w tym aspekcie Sąd pierwszej instancji stwierdził, iż zawarcie przez powoda umowy z pozwanym miało charakter dobrowolny, gdyż to powód wystąpił z wnioskiem do pozwanego, by zawrzeć umowę. Tak samo dobrowolny i nieprzymuszony charakter miało korzystanie przez powoda z przyznanego mu przez pozwanego limitu kredytowego. Powód przyznał, iż miał świadomość tego, że korzysta ze zwiększonego limitu kredytowego, bo potrzebował pieniędzy na leczenie. Dodał też, że gdyby nie odebrano mu renty spłaciłby zadłużenie. Według Sądu Rejonowego powyższe fakty świadczą o tym, iż powód miał pełną świadomość dokonywanych czynności i ich konsekwencji. Nie zmienia tego podjęte przez powoda i kontynuowane leczenie psychiatryczne, którego początek przypada na okres przed zawarciem umowy z pozwanym. Przerzucenie na bank odpowiedzialności za stan zdrowia psychicznego powoda jest niczym nieuzasadnione. W działaniach pozwanego brak jest znamion jakiegokolwiek złośliwości, działania celowego, czy z premedytacją. Ponadto gdyby powód nie miał przyznanego przez pozwanego podwyższonego limitu kredytowego, który wykorzystał na leczenie, to zapewne zaciągnąłby inny kredyt, czy pożyczkę, bo praktycznie stale z tego korzysta.

W tym stanie rzeczy ocena zachowania pozwanego przedstawiona przez powoda ma charakter subiektywny i jest nieuzasadniona z punktu widzenia doświadczenia życiowego i oceny społecznych zachowań.

W ocenie Sądu Rejonowego działania pozwanego nie można uznać za bezprawne. Pozwany udzielając powodowi limitu kredytowego działał w ramach umowy łączącej strony i to wyłącznie od powoda zależało, czy skorzysta z przyznanego mu dodatkowo środków.

W tej sytuacji wobec niewykazania przez powoda przesłanek ochrony dóbr osobistych w postaci ich naruszenia oraz bezprawności działania pozwanego, powództwo nie mogło zostać uwzględnione.

W apelacji od powyższego wyroku w zakresie dot. pkt. 1 powód zarzucił obrazę przepisów postępowania:

- art. 278 § 1 k.p.c. w zw. z art. 162 k.p.c., polegającą na oddaleniu zgłoszonego przez powoda wniosku o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego psychiatry i psychologa, co wpłynęło na treść orzeczenia w ten sposób, że Sąd nie wziął pod rozwagę uszczerbku na zdrowiu powoda, jakiego doznał w związku z niepowiadomieniem go przez bank o zwiększonej kwocie limitu kredytowego oraz rozmiarów, natężenia i czasu trwania cierpień psychicznych, jakich powód doznał w związku z działaniem pozwanego banku;

- art. 233 § 1 k.p.c., polegającą na ocenie wiarygodności i mocy dowodów poprzez częściowe i wybiórcze rozważenie zebranego w sprawie materiału, a także ocenie części materiału dowodowego w sposób niewłaściwy, co wpłynęło na treść orzeczenia w ten sposób, że Sąd pomijając twierdzenia W. K. oddalił powództwo.

W oparciu o tak sformułowane zarzuty skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i orzeczenie co do istoty sprawy, poprzez zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kwoty 10 000 zł tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę wraz z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego orzeczenia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi pierwszej instancji oraz zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów postępowania w pierwszej i drugiej instancji, a także zasądzenie kosztów pomocy prawnej udzielonej powodowi z urzędu według norm przepisanych, wraz z podatkiem VAT.

W odpowiedzi na apelację pozwany wniósł o jej oddalenie w całości oraz zasądzenie na jego rzecz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja nie zasługuje na uwzględnienie.

Odnosząc się do zarzutu naruszenia art. 233 k.p.c., należy stwierdzić, iż pozbawiony jest on uzasadnionych podstaw. Wbrew temu zarzutowi Sąd pierwszej instancji przeprowadził wszechstronne postępowanie dowodowe poczynił prawidłowe ustalenia faktyczne i wyciągnął z nich właściwe wnioski. W pisemnych motywach rozstrzygnięcia Sąd Rejonowy w sposób wyczerpujący wyjaśnił swoje stanowisko i zasadność przyjętych ustaleń, dokładnie rozważając zebrany materiał dowodowy, nie naruszając zasad logicznego rozumowania, nie przekraczając granic swobodnej oceny dowodów wyznaczonych treścią art. 233 § 1 k.p.c., ani zasad doświadczenia życiowego przy ich ocenie. (art. 328 § 2 k.p.c.).

Zarzuty naruszenia przepisu art. 233 § 1 k.p.c. byłby skuteczny wówczas, gdyby skarżący wykazał uchybienie podstawowym regułom służącym ocenie wiarygodności i mocy poszczególnych dowodów, tj. regułom logicznego myślenia, zasadzie doświadczenia życiowego i właściwego kojarzenia faktów. (wyrok Sądu Najwyższego z 16 grudnia 2005 r. , sygn. Akt III CK 314/05 , Lex nr 172176)

Takich uchybień skarżący jednak nie wykazał.

Sąd Okręgowy w pełni podziela zapatrywanie wyrażone w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku, że powód miał „pełną świadomość dokonywanych czynności i ich konsekwencji” związanych z korzystaniem z podwyższonego limitu kredytowego. Za takim stanowiskiem przemawiają fakty przyznane przez samego powoda w trakcie informacyjnego przesłuchania na rozprawie w dniu 6 października 2015 r. (k. 56 odwrot) W świetle tych faktów jest oczywistym, że powód miał wiedzę, iż korzystanie z dodatkowo przyznanego mu środków finansowych pociągnie za sobą konieczność spłaty powstałego w ten sposób zadłużenia.

Za chybiony należy uznać pogląd, że zaniechanie poinformowania powoda o zmianie limitu było podyktowane zamiarem wprowadzeniem powoda w błąd i wywołania utraty przez niego kontroli nad własnymi finansami. Taki pogląd jest całkowicie gołosłowny i pozostaje w sprzeczności z postępowaniem powoda po przyznaniu mu

podwyższonego limitu (wykorzystanie dodatkowych środków finansowych na leczenie) oraz przyznaniem faktu kontrolowania wypłat przy użyciu karty kredytowej a także posiadaniem wiedzy o dokonywaniu wypłat ponad pierwotnie przyznany limit.

Bezpodstawne jest także twierdzenie , iż zachowanie pozwanego „doprowadziło do bolesnych i nieodwracalnych skutków w zdrowiu psychicznym powoda”. Z zebranego w sprawie materiału dowodowego, w tym historii choroby powoda w poradni zdrowia psychicznego(k.61-86), nie wynika, żeby pomiędzy postępowaniem pozwanego a występującymi u powoda dolegliwościami psychicznymi (zaburzenia osobowości i nastroju) istniał adekwatny związek przyczynowy w rozumieniu art. 361 § 1 k.c.

W tych okolicznościach Sąd pierwszej instancji prawidłowo uznał, że zachowanie pozwanego związane z przyznaniem powodowi podwyższonego limitu kredytowego , rozważane w kategoriach obiektywnych , a nie według subiektywnego przeświadczenia samego zainteresowanego, nie może być zakwalifikowane jako naruszające dobro osobiste powoda.

W tym stanie rzeczy za pozbawiony uzasadnionych podstaw należy uznać zarzut naruszenia art. 278 § 1 k.p.c. w zw. z art. 162 k.p.c., polegający na oddaleniu zgłoszonego przez powoda wniosku o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego psychiatry i psychologa. Wspomniane dowody w sytuacji nie wykazania przez powoda przesłanki naruszenia jego dóbr osobistych straciły swą rację bytu. Jak trafnie bowiem podniósł pozwany w odpowiedzi na apelację „w przedmiotowej sprawie nie wystąpiła sytuacja , która wymagałaby wiadomości specjalnych i tym samym uzasadniałaby powołanie biegłego, gdyż Sad pierwszej instancji słusznie ustalił brak podstawowych przesłanek koniecznych dla odpowiedzialności deliktowej naruszenia dóbr osobistych, do czego nie było konieczne posiadanie wartości specjalnych”.

Z tych względów bezzasadna apelacja z mocy art. 385 k.p.c. podlegała oddaleniu.

O kosztach procesu w postępowaniu apelacyjnym orzeczono na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z art. 108 § 1 k.p.c. i § 2 pkt. 4 w zw. z § 10 ust. 1 pkt. 1 i § 21 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. z 2015 r., poz. 1804), zasądzając od powoda na rzecz pozwanego kwotę 600 zł, ustaloną według stawki obowiązującej w dniu wniesienia apelacji, a więc na podstawie § 6 pkt. 4 w zw. z § 12 ust. 1 pkt 1 i § 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego z urzędu (tj. Dz. U. z 2013 r., poz. 490).

O kosztach nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powodowi z urzędu w postępowaniu apelacyjnym orzeczono na podstawie § 8 pkt. 4 w zw. z § 16 ust. 1 pkt 1 i § 22 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (Dz. U. z 2015 r., poz. 1801), przyznając adw. M. Ś. łączną kwotę 738 zł, w tym podatek VAT wg. stawki 23%, którą nakazał wypłacić z funduszy Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Wieluniu, ustaloną według stawki obowiązującej w dniu wniesienia apelacji, a więc na podstawie § 6 pkt. 4 w zw. z § 13 ust. 1 pkt 1, § 2 ust. 3, § 19 pkt. 1 i § 20 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (tj. Dz. U. z 2013 r., poz. 461) w wysokości 600 zł.